U. S. A.

Värdefull Svensk Bok FRITT.

Alle man borde sända efter ett exemplar av den intressanta och lärorika

Svenska Rådgivaren

"GODA RÅD"

Denna berömda, med flera illustrationer försedda läkarebok, som Doktor Leigh skrivit, lämnar många värdefulla råd och upplysningar för unga män, omnämner alla för mannen säregna sjukdomar, deras följer och föreryggande, o. s. v. Boken handlar även om hur man kan återvinna hälsan, och borde läsas av varje man. Om ni lider av någon sjukdom, som härleder sig från ovegelbundet levnadssätt försumma då icke att skriva efter boken. Ni kan bliva återställd till fullkomlig hälsa och styrka genom Dr. Leighs behandling. Boken sändes alideles gratis och portofritt i förseglat omslag till alla, som insända namn och adress till

DR. L. K. LEIGH, 179 W. Washington St,, B. 8, Chicago, Ill.

UNGA MÄN

som ha lust att känna sig själva, skulle skriva efter ett exemplar av N. Rosenberg Co:s berömda bok

"LIVETS HEMLIGHETER"

Boken handlar om livets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, hemliga synder, deras följder, förebyggande, och huru man kan bota sig själv i hemmet o.s.v., och är i hög grad intressant. Sändes fritt i förseglat omslag till en var, som på ett postkort eller i brev sänder sin adress till den välkända läkarefirman

N. ROSENBERG Co., Room 906-52 W. Randolph S. Dept 3. Chicago, Ill.

Dr. T. W. Deachman, konsulterande läkare.

En Trogen Rådgivare och en Verklig Skatt är RÄDDNINGS - ANKARET

Denna bok, klar, lärorik, med många avbildningar, borde läsas av båda kön. — Den är av vikt för folk som ämna gifta sig, eller som leva i olyckligt äktenskap. Den beskriver vidare alla könssjukdomar, de förskräckliga följderna av ungdomssynder, så som svaghet, nervositet, minnessvaghet o.s.v. och förklarar, hur dessa för alltid ännu upphävas! Detta oskattbara, oöverträffliga verk, 250 sidor, lämna vi mot insändan del av 25c. i frimärken och denna annons. (Registrerad 35c.)

M. A. Ericius Remedy Co.
185 Pearsall Ave.,
JERSEY CITY, N. J.

Inkorrorerat 1880 i enlighet med kongreslagarne för undertrykandet av kvacksalveri. Var god nämn Svenska Canada-Tidningen.

BÖCKER OM CANADA

Vennerström, I, Canada och Canadasvenskarna. Studier och reseintryck. Rikt illustrerad. Pris: 75 cents.
Nelson, H. Canada, nybyggarlandet. Rikt illustrerad och med tio planscher. Ytterst intressant. Pris: $2.25.
Böckerna expedieras mot insändandet av beloppen.
Katalog gratis då begäran.

ALBERT BONNIER PUBLISHING HOUSE
561 Third Avenue
New York City.

PLÅGAS ICKE MER

av dålig mage, då äkta Linfröextrakt ov Östersunds-magasinets i Stockholm medel botar magsjukdomar, såsom magsyra, magkatarr, magsår, dålig matsmältning, trög avföring och därmed följande svindel, matthet, tryckande känsla i maggroppen, sveda i bröstet, sömnlöshet m. m. Pris per paket $1.20. Levereras tullfritt i Canada: P. Nelson, 409 Dufferin ave., Winnipeg, Man.

Mrs. J. Halvorson,
1431 ADAMS ST., N. E.
Minneapolis, Minn.

Pelle i Gökhults avskedskväde.

Som tidningens läsare ej vilja ha det
Som Pelle i Gökhult kan plita i hop.
Så får jag väl sluta att skriva i bladet
Och bjuda farväl tidningsläsarnas hop.

Det torde ha hänt, att jag misstydd har blivit
Av sa'na som läst mellan raderna rand.
Och trott att jag menat, vad aldrig jag skrivit,
ty sådana under kan hända i bland.

Men om det är så, att ej någon förstår mig
då nyttar det ej att förklaringar ge.
Och om i de granntycktas krets man försmår mig,
så önskar man helst mitt försvinnande se.

Adjö och farväl och slit bladet med hälsan
Ifall jag er sårat om ursäkt jag ber.
Jag slutar att skriva och lägger ned pennan.
I tidningens spalter ni ser mig ej mer.

Jag lämnar min plats åt de bättre förmågor,
som säkert bland tidningens läsare finns
att dryfta nutidens brännande frågor
i de svåraste depressionstider man minns.

Pelle i Gökhult.

Einstein i tvivel.

Professor Albert Einstein i Berlin, anses ju allmänt som en av nutidens största vetenskapsmän och tänkare. Han har i dessa dagar tillstått att hans intelligens äger sin begränsning.

Inför en talrik ungdomlig publik höll han nyligen ett föredrag vari han bl. a. talade om orsak och verkan. "Inför Gud äro vi alla lika kloka eller dumma", yttrade den berömde professorn, "och om någon beder mig att förklara den första av alla orsaker, måste jag öppet tillstå att jag icke kan göra det. Jag har lika litet som någon annan lyckats finna vilken som var först — hönan eller ägget."

Pelle.

Lapplandsjul.

Forts. fr. sid. 1.

Och nu ville lappakan vara gudsheliga moder. En annan lapp rasade sent en afton under julhelgen in i Stockfleths rum, skrikande att han ville återlösa honom och befria honom från det syndiga djävulsblod, som flöt i hans ådror. Endast med svårighet lyckades det pastor Stockfleth att bliva av med sin objudna julgäst.

Grymt griper mörketiden in i människans liv och "lappsjukan" är icke ett tomt och overkligt begrepp utan en dyster och skrämmande verklighet för många — många. Mörkret lurar icke blott människorna till daraktig handling, mörkret avlar tusen sinom tusen farliga barn. — Jultiden särskilt är en farlig tid då "osynliga" bedriva sitt tysta spel och i livlig verksamhet tvinga människorna till dubbel verksamhet Lapparnas författare, Johan Turi, säger om julen, att det är en mycket farlig tid.

"Om dagen fare juldagen", skriver han i sin bok om lapparnas liv, alltså julaftonen, "är den farligaste aftonen". Om barnen då stoja för mycket blir det onda synligt.

Det gäller att hålla sig i skinnet för både stora och små under denna farliga tid. Och därför vidtager lappen också sina mått och steg för att hålla det onda på avstånd.

Han gör allt färdigt som skall användas under helgen.

Kokkött upplägges kläderna sys färdiga veden staplas i vackra höga staplar och platsen framför kåtan rensas ren från ris och avfall för annars kan Stallos (trollet — "det onda") slädkaravan fastna i någonting som sticker fram och få anledning att stanna och göra ohägn.

Skulle Stallo emellertid vara törstig stannar han ändå och därför reser lappen en tjock stake bredvid vedbacken för att Stallo skall ha något att binda sin dragren vid.

Fru Demand-Hatt, som levde bland lapparna ett år och sedan skrev boken: "Med lappar i högfjället", säg själv Johan Turi resa en som hon säger: "Tämligen lång björkgren vid sidan av Smakkomuorva" i ovannämnda syfte.

Stallo går, efter att ha bundit fast sin ren, in i kåtan för att tillse att allt är snyggt och rent och ordnat som skick och bruk plägar och viktigast av allt att vattenkitteln är fylld. Är så icke fallet, tar den grymme Stallo ett smalt järnrör och suger till sig hjärnan ur barnens huvuden.

Det är nämligen barnens plikt att tillse att vattenkitteln alltid är fylld.

Under själva helgen arbetas som sagt så litet som möjligt. Man äter, sover och dricker kaffe och håller barnen tysta. Är man lägrad så att kyrka finnes i närheten, besökes denna.

Kåtalivet präglas under juldagarna av den största frid man tålar sakta och vänligt till varandra och läter den stora tystnaden så mycket som möjligt dominera.

Fru Demand-Hatt säger också: "Lägret låg i djupaste stillhet, alla ljud liksom fröso bort, yxhuggen hade hört upp inga människostämmor hördes, inga hundtjut, det enda levande var den täta, gnistfyllda rök, vilken bolmade upp ur reppen (rököppningen) från de stora bål, som brändes i kåtorna.

Julklappar användes icke lappar emellan, åtminstone icke i de norra distrikten. Numera dro dock barnen vana ifrån skolorna att ta julklappar och även att giva varandra sådana sinsemellan.

Den ovan citerade författarinnan säger:

— Jag begärde hos Sara (kåtans husmor) att få ta in en liten gran i kåtan och sätta upp inne uti boasso (köksavdelningen) med tända julljus, några jag hade fått med i min packning.

Barnen voro mycket ivriga för idéen, men Sara avslog barskt vår begäran.

— Sådana konster skulle man inte ha för sig julafton.

Julgranen är dock allmänt känd. Den beundrar och beskådas med andakt av lapparna, där den tändes och förevisas i prästgårdarna, i arbetsstugorna, och de laposka ålderdomshemmen, men i kåtorna duger den ej, den skulle ögonblickligen bli ikellslagen av hundar och barn, trängt som det är om utrymmet.

I de sydliga lappmarkerna bland fastboende lappar och delvis försvenskade sådana firas julen numera på sedvanligt svenskt vis med besök i kyrkan, mycket mat och dryck, under helgdagarna med gåvor till barnen o.s.v.

Dr. Thomas Eclectric Olja för människor SEDAN 60 ÅR DET POPULÄRA MEDLET FÖR HOSTA, FÖRKYLNING, VRICKNING, SÅR, SKAVSÅR, LAM HYG ETC. Få den äkta. PRIS 35c, ÖVERALLT

Det är bara julgranen, som haft intet svårt att vinna inträde, vilket icke hindrar att man ändå ibland i radio lyssnar till julbönen från Klara kyrka, uträckta på renfällarna inom timmerkåtans fyrkant. (Det finnes flera lappfamiljer, för vilken radion blivit en kär och värdefull bekantskap) medan utanför kåtans vedbacke, Stallos bindslepåle står frosvit i djupsnön, färdig att mottaga den osynliga tomknuten trollet skall knyta innan han ingår i kåtan för att släcka sin törst ur vattenkitan från Åhlen och Holm från den fjärran huvudstaden Storkholm.

Idrott och Sport.

Ivar Johansson vinner i Köpenhamn.

Vid de internationella brottningstävlingarna i Köpenhamn segrade i mellanviktsklassen Ivar Johansson, Norrköpings, som kastade I. Friis, Malmö, på 10,5 min., och J. Jacobsen, Köpenhamn, på 3 min.

Knockout i Göteborg.

Revanschmatchen mellan göteborgaren Gunnar Andersson och engelsmannen Glen Moody, som nårom dagen vann på poäng över Andersson i London, ägde rum i Cirkus i Göteborg, som var fylld till sista plats. Matchen slöt med knockout-seger för Gunnar Andersson i sjunde ronden.

Oavgjort för AIK i Dresden.

På sin europeiska turné spelade AIK en match mot Dresdtemer Fussballklubb. Resultatet blev oavgjort 1—1. Båda målen gjordes i första halvlek.

Fyrstadsmatchen brottning.

Slutresultatet av B-fyrstadsmatchen i Landskrona blev: Norrköping 13 segrar, Uddevalla 11, Landskrona 9 och Borås 9.

Sleipnervinst över Gävle.

Vid vänskapsmatch i Norrköping segrade Sleipner över Gävle IF med 2—1 (0—1).

Häromdagen spelades i Stadion en vänskapsmatch mellan Gais och Djurgården. Resultatet blev seger för Gais med 1—0.

Malmökamraterna segrade över K. B.

Vid en fotbollsmatch i Malmö segrade IFK Malmö över K. B. med 3—1 (1—0).

Motala AIF — Åltvidabergs IF 1 — 1.

Åtvidabergs IF, som i slutet av serieomgången vann flera uppmärksammade segrar över några av seriens topplag, spelade härföreliden i Motala.

Matchen blev en verklig vänskapsmatch. Intet av lagen gick in för fullt. Spefördelningen var i det stora hela jämn och resultatet blev rättvist, 1—1.

De stora skidloppen.

Stockholm den 5 dec. — Nästa års Vasalopp har bestämts till den 1 mars och Bodenloppet till den 8 febr. 1931.

Planer på H. P. igen.

Stockholm den 4 dec. — Man planerar nu att arrangera en utomhusmatch i Stockholm mellan Harry Persson och Carnera.

Internationell boxning.

Stockholm den 2 dec. — Internationella boxningstävlingarna avslutades på måndagen f. v. i Stockholm. I tungvikt sammanfinnen Bärlund på teknisk knockout över Eriksson från boxningsklubben Tännet i Stockholm.

Ungdomsnarpokaltävlingen 1931.

Stockholm den 2 dec. — Ungdomsnarpokaltävlingen kommer att nästa år hållas den 24 juli Sverige, Danmark, Norge, Finland, Amerika, Frankrike och Holland ha anmält sig till deltagande.

Stilla natt, heliga natt!

Forts. fr. sid. 1.

Plötsligt rycktes han ur sina grubblerier av ett sällsamt ljud.

— Wilhelm, ropade han till kusken, håll stilt! Hör du inte ett underligt ljud?

Genom aftonens stillhet förnam man nu en häftig barngråt och däremellan en äldre persons vresjande stämma. Doktorn befallde kusken att köra åt det håll, där ljudet hördes, och snart höll släden vid en stenhop, där en kvinna satt med ett gråtande barn.

— Vad fattas barnet, frågade läkaren henne från släden.

Kvinnan, som under sina bemödanden för att lugna barnet knappast märkt släden, trädde fram till den och svarade:

— Ack, herre, hon orkar inte gå längre, och vi ha ännu omkring två timmar kvar, innan vi komma hem. Jag har burit henne ett stycke, men jag förmår inte mer — hon är för tung. För ögonblicket vila vi ess.

— Var bor ni då, frågade doktorn.

Kvinnan nämnde platsen.

— Men varför ger ni er till att gå en så lång väg med ett fem års barn, brummade han. Det kunde ni väl ha tänkt er på förhand, att det stackars barnet skulle bli alldeles utmattat?

— Jo, herrn, det visste jag nog, svarade kvinnan, men jag hoppades kunna påträffa en eller annan åkande, som kunde taga upp oss i sin släde. Och utan barnet kunde jag inte gå. Tro mig, det kunde jag inte!

Därpå vände hon för att gå vidare.

Doktor Brun kämpade en inre strid. Vad skulle han göra? Överlämna mor och barn åt deras eget öde? Huru skulle det gå i denna kyla? Men julgladjen och granen hemma med familj och barn — allt detta maste han avstå ifrån, om han konde dessa två till deras hem. Nej, det ville han inte; han hade ju nu en lång tid glätt sig åt julaftonen. Men vad angick det en gent'en honom? — Döck — om man nu följande morgon fann barn och mor hjälfruna?

— Wilhelm, vänd om, ropade han hastigt, vi måste köra dem hem!

Wilhelm synts inte ha stor lust att lyda sin herres befallning och brummade något för sig själv om "tiggarpack", men han kände tonfallet och visste att här hjälpte ingen invändning. Efter några minuters förlopp satto mor och barn i släden, och nu bar det av i stark fart.

Kvinnan visste knappast, vad som hade försiggått och förmådde knappast framstamma ett tack. Läkaren sade heller ingenting på länge. Han stred en hård strid med sin förargelse och kunde ännu inte tala vänligt med den oskyldigen, orsaken till hans motgång. Till sist sagrade dock hans stora kärlek till barn över hans dalga lynne, och vänligare än han själv hade tänkt sig det, sporde han barnet som ängsligt hade krupit in till sin mor:

— Nå, min vän, så har det gått ju bättre, eller hur? Men vad heter du?

— Hon heter Lotte, herrn, svarade hennes mor för henne, hon är dövstum, därför svarar hon inte.

— Döv, um! Det är ju förfärligt, ropade doktor Brun. Har ni blott denna en?

— Ja, jag har bara henne. Två starka, raska söner har Gud tagit till sig.

— Men varför i all världen har ni gått så långt från hemmet på julafton med det stackars barnet? Eller får jag kanske inte veta orsaken?

Kvinnan dröjde ett ögonblick med svaret, som synbarligen föll henne svårt; därpå berättade hon med darrande stämma:

— Det är en sorglig historia, och jag talar blott i nödfall om den. Men hem har han varit sa god mot oss; ni har kanske räddat vara liv, därför vill jag anförtro mig åt er. Se nu, min man Frans Buttner, har suttit i fängelse i två månader. Han är inte någon dålig människa, kära herrn: ja, tro mig herrn, han har alltid arbetat troget för barnen och mig och givit mig varje öre, som han tjänade. Jag gick aldrig på värdshus, och om de hans kamrater sökte fresta honom med brännvin, så hade han alltid varit med mig och barnen. Emellertid kunde han i häftigheten brusa upp, men det var ju hans fel, han kunde inte tala, [illegible] hans kallare kunde inte tala, [illegible] honom extra betalt för att han var så flitig och plikttrogen, och när han om söndagarna följde med mig till kyrkan i stället för att gå på värdshus, då skrattade de åt honom och gjorde narr åt honom. En afton hade de drivit sin elakhet för långt. De visste nog, sade de, varför han alltid hängde mig i kjolarna: han måste vakta mig, så att jag inte skulle springa ifrån honom till någon annan — och mera av samma slag. Då rann sinnet på Frans, han har själv sagt till mig, att han inte visste, vad han gjorde; men plötsligt hade han slagit karlen med den elaka tungan till marken, och blodet flöt ur såret på hans huvud. Mannen dog strax efteråt. Men min man blev dömd till sex månaders fängelse, och han säger själv, att han är lugt förtjänat detta.

— I dag var det den dag, på vilken jag får hälsa på honom; kunde jag då lämna barnet, hans ögonsten, hemma? O, så glad han blev att få se Lotte! Och han sade till mig: "Lene, i morse var prästen här, och han talade så vänligt och tröstande till mig. Buttner, sade prästen, har ni någonsin riktigt tänkt över, att 'julgladjen' skall vederfaras alla folk? Och så talade han vidare om, att också jag borde tro, att Frälsaren också har latit sig födas till världen för min skull. Ack, Lene, jag är nu så glad och lycklig, och du skall vara med mig; och när jag nu kommer hem igen till dig, så skola vi varje morgon bedja till Herren, bedja honom om, att han vill göra mig from och mild." Ser herrn, därför är jag nu också så glad och tackar er så innerligt för, att ni gick Lotte och mig upp i er släde; eljest hade vi nog frusit ihjäl, och min Frans hade aldrig mer fått se oss.

Doktor Brun teg länge, sedan kvinnan berättat sin historia, till sist frågade han full av hjärtligt deltagande:

— Och hur skaffar ni mat och kläder åt er själv och åt ert barn?

— Jag går bort och tvättar, och jag är nästan varje dag upptagen. Emellertid sörjer min svärmor för Lotte; gumman är visserligen i det närmaste blind, men hemma hos sig kan hon ännu sköta sysslorna, och lille Lotte hjälper till. På detta sätt ha vi slupptit lida nöd, om vi också ibland blott haft det torra brödet att livnära oss med.

Läkaren frågade flera andra ting, innan de nådde stugan, där Lene och hennes svärmor bodde. Vänligt hjälpte han själv hustrun ur släden; ja, han gick t. o. m. in i den fattiga men snygga stugan för att önska den gamla blinda en god jul, såsom han sade. Men i själva verket följde han med dit in för att lägga ett litet kuvert, som han försag med inskriften: "Gåva från Jesusbarnet", på bordet. Och när han gjort detta, sade han hastigt farväl.

Till stor förundran för Wilhelm, befallde hans husbonde, som aldrig annars kunde komma nog fort från, att han inte fick köra för fort. Visserligen var nog julgranen tänd hemma, men doktor Brun hade så oändligt mycket att tänka på. "Han är inte elak, han är blott häftig av natur." — Och vad var han häftigare för han själv?

Forts. sid. 8.

CANADA

DRS. SWARTOUT & TOREN DENTISTS
Skandinavisk tandläkare.
200 New MacMillan Bldg.
(Nära C. N. järnvägsstation.)
SASKATOON.
Smärtfri tåndutträdning.
Gas-bedövning. X-ray.
Telefon 60 70

PATENTER
Trade Marks—Copyrights
FETHERSTONHAUG & CO.
Den gamla etablerade firman
36—37 C.P.R. Building,
Hörnet av Portage & Main St.;
WINNIPEG.
Vi kunna på det bästa rekommendera denna gamla och välkända firma. Skriv efter upplysningar.

C. H. NILSON
Dam- och herrskräddare
Andra våningen från Main st.
Kostymer och överrockar från $35
Telefon: 27 021
WINNIPEG, MAN.
208 Logan Ave.

Skandinaver Önskas
Det finns fortfarande rum för många skandinaviska settlare i Canadas bästa mixed farming distrikt, Edderton Co., C. P. R. och Hudson Bay-land, Sv'tfri 3 års avbetalningsvillkor. $200 till $400 vid köpet. Uppärbetade farmar till olika priser. Staden har mejeri, kvarn, högskola, hospital m. m. Sötrsta skandinaviska settlement i Canada.
LEONARD WREEDE
Box 51. Wadena, Sask.

O. C. BONESS, B. A.
Jurist & Solicitor
SKANDINAVISK ADVOKAT
106 Adams Bldg.
EDMONTON, ALTA.

JACKSON BROS
Speciellt uppmärksammas postorders.
JUVELAR o. GULDSMEDSAFFÄR
UR- och JUVELREPARATIONER
9962 Jasper Ave. East.
Tel. 1747. Edmonton Alta.

JULIUS ROTTO
106 Adams Bldg., Edmonton, Alta., hoppas att få träffa alla skandinaviska farmare i distrikten runt om Edmonton och försäkra dem för hagelskada i

The Wawanesa Mutual Insurance Co.
Det största, Det bästa, Det billigaste ömsesidiga brandförsäkringsbolag i Canada.
Totalvärdet av försäkringar uppgå till över $125,000,000.00
Överskottet över $2,000,000.00.

FRITT.
Insänd denna annons jämte eget namn och adress och du erhåller alldeles gratis en vecka behandling med
BLACKHAWK'S
Blod- och Kroppe-tonik,
en ren örtmedicin, som rekommenderas för dålig matsmältning, upphängdhet, finnar, reumatism eller hälsa andra klagomål, vilka härleda sig från orent blod.
BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO.,
Dept. 4. 1536 Dundas st., West,
Toronto, Ont.

VARNING

ELD! ELD! ELD!

Jultidens Faror

Julsäsongen står för dörren, med alla dess stora risker för eldsvådor.

Till trängsel fyllda butiker, kyrkor med sina årliga julfester, basarer och tillställningar i hemmen med de sedvanliga, högst eldfarliga dekorationerna och elektriska, belysningsanordningar jämte de stora anhopningarna av eldfarligt skräp- och emballagematerial, hopsamlade genom uppackning av julklappar.

Var försigtig med bruket av elektriska ljusdekorationer och se till, att rökarna äro varsamma med cigarettstumpar och tändstickor.

Använd under inga omständigheter bensin för rengöringsändamål i edert hem eller å kontorslokaler, alldenstund bensin är farligare än krut.

Håll eder tomt fri från alllt skräp och sopor — elden står på lur bakom varje skräphög.

Till varje man, kvinna och operation för att undvika eldbarn i Manitoba riktar jag därför en vädjan om fullständig kofaran under julen.

Kom alltid ihåg — försiktighet är eldens herre.

Publicerad av
HON. W. R. CLUBB,
Minister för allmänna arbeten och brandstodsavdelningen.
E. McGRATH,
Brandkommissionär för provinsen, Winnipeg.